

Valsts vides dienests

ATĻAUJU PĀRVALDE

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts ap@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

30.01.2026

Programma Nr. 11.18/AP/871/2026
ietekmes uz vidi novērtējumam derīgo izrakteņu (dolomīta, smilts-grants un smilts) ieguvei perspektīvajā atradnē “Rīteru Avotiņi” Aizkraukles novada Klintaines pagastā

Derīga līdz 2031. gada 30. janvārim

Programma izdota sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “RĪTERU DOLOMĪTS”, reģistrācijas Nr.40103438994, juridiskā adrese: “Kadiķi”-1, Klintaines pagasts, Aizkraukles novads, LV-5129, e-pasts: riterudolomits@inbox.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. pantu, 17. panta 1.¹ daļu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) IV nodaļas prasībām, pamatojoties uz Ierosinātājas 2026. gada 12. janvāra iesniegumu¹, ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) veikšanai, un iesniegts sākotnējās sabiedriskās apspriešanas (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) rezultāti, tajā skaitā sanāksmes protokols, kā arī 2026. gada 23. janvārī iesniegto papildu informāciju². Programmā ietvertas prasības IVN ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un Sākotnējās apspriešanas rezultāts:

1. IVN objekts ir derīgo izrakteņu (dolomīta, smilts-grants un smilts) ieguve perspektīvajā atradnē “Rīteru Avotiņi” (turpmāk arī – Perspektīvā atradne / Paredzētā darbība). Perspektīvā atradne “Rīteru Avotiņi” atrodas nekustamajos īpašumos vai to daļās: “Rīteru Avotiņi” (kadastra Nr. 3258 007 0112, kadastra apzīm. 3258 007 0113; zemes vienības daļa Nr. 3258 007 0113 8001), “Jaunlūki” (kadastra Nr. 3258 007 0006, kadastra apzīm. 3258 007 0006), “Plikais purvs” (kadastra Nr. 3258 007 0099, kadastra apzīm. 3258 007 0044), “Lapsas 2” (kadastra Nr. 3258 007 0106, kadastra apzīm. 3258 007 0046), “Meža Dimanti” (kadastra Nr.

¹ Valsts vides dienestā reģistrēta 2026. gada 12. janvārī ar reģ. Nr. 318/AP/2026.

² Dienestā reģistrēta 23.01.2026. ar reģ. Nr. 866/AP/2026).

- 3258 007 0254, kadastra apzīm. 3258 007 0087), “Vēsmaš” (kadastra Nr. 3258 007 0077, kadastra apzīm. 3258 007 0078), un “Meža Lapsas” (kadastra Nr. 3258 007 0253, kadastra apzīm. 3258 007 0119), Aizkraukles novada Klintaines pagastā (turpmāk – Darbības vieta).
2. IVN Paredzētajai darbībai piemērots ar Valsts vides dienesta (turpmāk – Dienests) 2025. gada 8. decembra Lēmumu Nr. 11.17/AP/10916/2025 *par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*.
 3. Saskaņā ar Ierosinātās sniegto informāciju:
 - 3.1. Paredzētā darbība ir esošās darbības paplašināšana smilts, smilts-grants un dolomīta ieguvei atradnēs “Jaunsmilktiņas 1” un “Plikais purvs”. Perspektīvās atradnes teritorija neaptver visu zemes vienību platību. Derīgo izrakteņu ieguve Perspektīvajā atradnē plānota 3 iecirkņos, ar kopējo platību 43,87 ha (1. iecirknis - īpašumi “Rīteru Avotiņi” (18,81 ha) un “Jaunlūki” (4,67 ha), kopējā platība 23,48 ha, 2. iecirknis – īpašumi “Plikais purvs” (6,95 ha), “Lapsas 2” (2,56 ha), “Meža Dimanti” (4,42 ha), kopējā platība 13,93 ha, 3. iecirknis – īpašumi “Vēsmaš” un “Meža Lapsas”, kopējā platība 6,46 ha). Izpētes teritorija robežojas ar esošām derīgo izrakteņu atradnēm – “Jaunsmilktiņas 1”, “Jaunsmilktiņas” un “Plikais purvs” (pārklājas ar Perspektīvās Atradnes 2. iecirkni).
 - 3.2. Derīgo izrakteņu ieguvi plānots veikt ar ekskavatoru. Iegūstot dolomītu, tiek plānota ūdens līmeņa pazemināšana. Iegūtie derīgie izrakteņi pēc nepieciešamības tiks drupināti, sijāti un mazgāti. Dolomīta spridzināšana nav plānota. Derīgo izrakteņu ieguvi un apstrādi plānots veikt darba dienās, līdz 12 stundām diennaktī, ~250 dienas gadā. Prognozētais maksimālais derīgo izrakteņu ieguves apjoms gadā: dolomīts – 70 000 m³, smilts – 20 000 m³, smilts-grants – 5 000 m³. Prognozēts, ka visu Perspektīvo atradni var izstrādāt 35 gadu laikā.
 - 3.3. Frakcijas, kurām vajag samazināt mālu/putekļu saturu vai uzlabot granulometriju, ar frontālo iekrāvēju tiek nogādātas derīgo materiālu mazgāšanas iekārtā. Mazgāšanas ūdens ar suspensiju ieplūdis nosēdīķī, kur cietvielas atdalīsies, savukārt attīrītais ūdens tiks atkārtoti izmantots (recirkulācija) mazgāšanas ciklā. Ja nebūs iespējams ar gruntsūdeņu ūdeņiem nodrošināt pietiekamu ūdens apjomu derīgo izrakteņu mazgāšanai, var tikt izvērtēta iespēja ierīkot ūdens apgādes urbumu derīgo izrakteņu materiāla mazgāšanas vajadzībām.
 - 3.4. Atbilstoši ģeoloģiskās izpētes darbiem perspektīvās atradnes teritorijā kvartāra nogulumus pārstāv glacigēnie un aluviālie veidojumi. Glacigēnie sastāv no morēnas smilšmāla un mālsmilts ar laukakmeņiem, plašāk izplatīti 2. un 3. iecirknī, kur biežums sasniedz līdz 6,80 m. Aluviālie nogulumi (smilts-grants un smiltis) veido derīgā materiāla pamatu 1. un 2. iecirknī. Smilts-grants biežums tur variē no 0,80 līdz 3,40 m, bet smilts līdz 3 m dziļumam. Mūsdienu nogulumu klāstā ietilpst eluviālie veidojumi – tumši brūna līdz melna kūdraina augsne 0,10–0,65 m biežumā visos iecirkņos. 2. iecirknī sastopami arī tehnogēnie nogulumi, kas veidoti no grunts krautnēm. Saskaņā ar krājumu aprēķinu 1. iecirknī ir dolomīta, smilts-grants un smilts krājumi, 2. iecirknī – tikai smilts-grants un smilts krājumi, savukārt, 3. iecirknī – dolomīta krājumi.
 - 3.5. Iegūtos derīgos izrakteņus un saražoto materiālu plānots izvest ar kravas automašīnām līdz valsts galvenajam autoceļam A6 *Rīga–Daugavpils–Krāslava–Baltkrievijas robeža (Patarnieki)*, izmantojot jau esošo pievedceļu. Gatavās produkcijas transportēšana no karjera uz būvobjektu vai pie pasūtītāju notiks visu gadu, bet ziemas mēnešos būtiski samazināsies vai pat tiks apturēta. Gatavās produkcijas materiāls tiks izvests ar kravas automašīnām ar kravnesību ~18 m³, vidēji plānoti 27 reisi dienā.
 - 3.6. Tuvākā pilsēta Koknese atrodas 7,5 km uz ziemeļrietumiem no Perspektīvās atradnes. Teritorija atrodas aptuveni 0,5 km uz dienvidaustrumiem no apdzīvotas vietas “Rīteri” un

- 1.2 km uz rietumiem no apdzīvotas vietas “Mūrnieki”. Tuvākās apdzīvotās viensētas – “Mežakas”, “Randēni”, “Kaķīši” – atrodas attiecīgi ~280 m uz A no 2. iecirkņa, ~315 m uz R no 3. iecirkņa un ~380 m attālumā uz DR no 3. iecirkņa. Kopumā 1 km rādiusā ap Perspektīvo atradni atrodas 18 viensētas.
- 3.7. Paredzētās darbības teritorijai tuvākā virszemes dabiskā ūdenstilpe ir Daugava, kas atrodas ~0,5 km uz D no 2. iecirkņa.
- 3.8. Darbības vietai tuvākais valsts aizsargājamais kultūras piemineklis ir valsts nozīmes kultūras piemineklis “Avotiņkalns - pilskalns”³, kas atrodas ~1 km attālumā DR virzienā.
- 3.9. Atbilstoši valsts SIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” Zemes dziļu informācijas sistēmas⁴ datiem perspektīvā atradne “Rīteru Avotiņi” robežojas vai daļēji pārklājas ar atradnēm – “Jaunsmilktiņas 1”, “Jaunsmilktiņas” un “Plikais purvs”. Aptuveni 400 m uz DA atrodas arī aktīva atradne “Mūrnieki 2020”, kur tiek veikta dolomīta, mālsmilts un smilts-grants ieguve.
4. Saskaņā ar Iesniegumu un Dabas aizsardzības pārvaldes uzturēto dabas datu pārvaldības sistēmu (turpmāk – DDPS) “Ozols”⁵ Perspektīvā atradne neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā. Tuvākā Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorija (*Natura 2000*) “Klintaine” ir ~2 km attālumā uz DA no darbības vietas. Atbilstoši DDPS “Ozols”, Darbības vietai tuvākie īpaši aizsargājamie biotopu laukumi ~600 m rādiusā ap Darbības vietu ir 6270* *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas*, 6210* *Sausi zālāji kaļķainās augsnēs*, 9080* *Staignāju meži*, 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži*. Perspektīvās atradnes tuvumā konstatēti gadījuma novērojumi aizsargājamām sugām – kārpainais segliņš (*Euonymus verrucosus*), tumšais kailgliemezis (*Limax cinereoniger*), Eirāzijas lūsis (*Lynx lynx*), dzērves (*Grus grus*), baltais stārķis (*Ciconia ciconia*), niedru lija (*Circus aeruginosus*), pelēkās dzilnas (*Picus canus*), ķīķis (*Pernis apivorus*). Tuvākie dižkoki ir Rīteru baložu priede (*Pinus sylvestris*), 550 m uz R no 3. iecirkņa un Meža baltgalvju priedes divi dižkoki 400 m uz D no 2. iecirkņa.
5. Saskaņā ar spēkā esošo Aizkraukles novada teritorijas plānojumu 2014.-2026. gadam un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem⁶ (turpmāk – TIAN) perspektīvā atradne atrodas *Mežu teritorijas, Lauksaimniecības teritorijas un Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R1) funkcionālajā zonā*. Derīgo izrakteņu ieguve noteikta kā atļautais papildizmantošanas veids *Lauksaimniecības teritorijā* (TIAN p.92). *Mežu teritorijā* derīgo izrakteņu ieguve ir atļauta, ja tā pamatota teritorijas detālplānojumā vai lokālplānojumā (TIAN p.86). Iesniegumā norādīts, ka daļa no potenciālās Atradnes 2. iecirkņa (zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 3258 007 0044) atrodas *Rūpnieciskās apbūves (R1) zonā*⁷. Neliela daļa Atradnes 1. iecirkņa DR daļas atrodas Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas (aizsardzības zonas) teritorijā ap kultūras pieminekli laukos. 1. iecirkņa teritorijas dienvidu daļā 17,07 tūkst.m² platībā atrodas valsts nozīmes kultūras pieminekļa “Avotiņkalns - pilskalns” (aizsardzības Nr.112) aizsargjosla. 2. iecirkņa teritorijas dienvidu daļā 1,62 tūkst.m² platībā atrodas Daugavas vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas teritorija lauku apvidos.
6. Paredzētās darbības Sākotnējā apspriešana notika no 2025. gada 16. decembra līdz 2026. gada 16. janvārim. Paziņojums par Paredzēto darbību un plānoto sanākumi tika publicēts laikraksta “Staburags” 2025. gada 16. decembra izdevumā un ievietots tīmekļvietnēs www.vidgeoserviss.lv/pazinojumi, <https://www.aizkraukle.lv/lv/jaunums/pazinojums-par->

³ Pieejams - <https://mantojums.lv/cultural-objects/112> (skatīts 20.01.2026.).

⁴ Pieejams - <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuves/zemes-dzilu-informacijas-sistema> (skatīts 20.01.2026.).

⁵ Pieejams - <https://ozols.gov.lv/> (skatīts 20.01.2026.).

⁶ Aizkraukles novada teritorijas plānojums 2014.-2026.gadam un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi pieejami - https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_1312 (skatīts 20.01.2026.).

⁷ Saskaņā ar TIAN 72.3.1. punktu ar R1 apzīmētajā vietā nav atļauta derīgo izrakteņu ieguve un smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūve.

sakotnejo-sabiedrisko-apspriesanu-0 un www.eva.gov.lv. Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 2026. gada 8. janvārī plkst. 17:30 Klintaines pagasta pārvaldes ēkā („Kūlīši”, Klintaines pagastā, Aizkraukles novadā). Ar sagatavotajiem materiāliem par Paredzēto darbību varēja iepazīties Aizkraukles novada pašvaldības ēkā (Lāčplēša ielā 4, Aizkrauklē) un Klintaines pagasta pārvaldes ēkā. Sanāksmei varēja pieslēgties tiešsaistē *Zoom* platformā. Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas sanāksmes protokolu Sākotnējās apspriešanas sanāksmē kopumā piedalījās septiņi dalībnieki, tai skaitā trīs iedzīvotāji (klātienē piedalījās 6 dalībnieki, attālināti sanāksmei bija pieslēdzies 1 dalībnieks). Sanāksmē tās dalībnieki tika iepazīstināti ar Sākotnējās apspriešanas procedūru un prezentāciju par Paredzēto darbību. Dalībniekiem bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus. No sabiedrības netika saņemti jautājumi par Paredzēto darbību ne sanāksmes laikā, ne arī rakstveidā sabiedriskās apspriešanas procesa ietvaros.

7. Novērtējuma likuma 15. panta pirmā daļa un Noteikumu Nr. 18 22.2. apakšpunkts noteic, ka, organizējot paredzētās darbības Sākotnējo apspriešanu, ierosinātajam par paredzēto darbību individuāli jāinformē tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar paredzētās darbības teritoriju. Izvērtējot Ierosinātās 2026. gada 12. janvārī iesniegtos materiālus, Dienests konstatēja, ka individuāli nav informēti visi nekustamo īpašumu⁸, kas robežojas ar Darbības vietu, īpašnieki (valdītāji)⁹. SIA “Vides un Ģeoloģijas Serviss”, reģistrācijas Nr. 42103062810, (turpmāk arī - Iesniedzējas pārstāve) 2026. gada 23. janvārī iesniedza papildu informāciju¹⁰, kurā norādīts, ka zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 32580080327 īpašnieks ir jau informēts, savukārt zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 32580070017 īpašniekam un zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 32580070017 īpašniekam 2026. gada 21. janvārī nosūtītas informatīvās vēstules par Paredzēto darbību, nodrošinot Noteikumu Nr. 18 noteiktās prasības par informācijas sniegšanu, iespēju uzdot jautājumus un sniegt priekšlikumus IVN¹¹. Dienests secina, ka ir novērsti ar sabiedrības līdzdalību konstatētie pārkāpumi un atzīst, ka ir iespējams izstrādāt un nosūtīt Ierosinātajai programmu. Programma ir viens no starplēmumiem, ko Dienests izdod ietekmes uz vidi novērtējuma procesā. Administratīvā procesa likums tieši neregulē šāda starplēmuma atcelšanas vai pārskatīšanas iespējas, tomēr, vadoties no tiesību normu analogijas (Administratīvā procesa likuma 85. panta pirmās daļas 1. punkts), Dienests nosaka, ka, ja nepieciešams, programma var tikt pārskatīta (tai skaitā, nosakot jaunas prasības) pēc sabiedrības priekšlikumu saņemšanas.
8. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Dienestā netika saņemti fizisku personu iesniegumi saistībā ar Ierosinātās Paredzēto darbību. Dienests 2026. gada 13. janvārī saņēmis akciju sabiedrības “Latvijas valsts meži”¹² (turpmāk – LVM) 2026. gada 12. janvāra vēstuli Nr. 4.1-2_0098_300_26_31 (2041861), kurš nosūtīts Ierosinātajai. LVM vēstulē lūdzi ņemt vērā, ka paredzētās darbības vieta robežojas ar LVM apsaimniekoto 531. kvartālu, kas ietilpst aizsargājamo ainavu apvidus “Koknese-Odziena” ainavu aizsardzības zonā, kā arī pie nekustamā īpašuma “Meža Lapsas” (nek. īp. Nr. 32580070253) robežas, LVM apsaimniekotā

⁸ Zemes vienību, kas robežojas ar Paredzētās darbības vietu, kadastra apzīmējumi: 32580070101, 32580070026, 32580030014, 32580070151, 32580070018, 32580070087, 32580070070, 32580070021, 32580070046, 32580070043, 32580070047, 32580070064, 32580070113, 32580070017, 32580070208, 32580070076, 32580080039, 32580080181, 32580080326, 32580080327, 32580070171.

⁹ Konstatēts, ka nebija informēts zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 32580070076 īpašnieks, zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 32580070113 īpašnieks, zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 32580070017 īpašnieks, zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 32580080327 īpašnieks.

¹⁰ Saskaņā ar Iesniedzējas pārstāves 2026. gada 23. janvāra vēstulē Nr. IZ-28-01/2026 sniegto informāciju, - ar savstarpēji noslēgtu līgumu SIA “Vides un Ģeoloģijas Serviss” ietekmes uz vidi novērtējuma procesā pārstāv SIA “Rīteru dolomīts” (Dienestā reģistrēta 23.01.2026. ar reģ. Nr. 866/AP/2026).

¹¹ Novērtējuma likuma 15. pants un Noteikumu Nr.18 22. - 28. punkts.

¹² Dienestā reģistrēts 13.01.2026. ar reģ. Nr. 356/AP/2026.

531. kvartāla 12. nogabalā (LKS92 koordinātas: 273429; 593941) atrodas aizsargājams koks (dižkoks) – parastā priede. Ja iegūtā materiāla transportēšana paredzēta caur LVM apsaimniekotajām zemes vienībām, tas jāsaskaņo ar LVM.

II. Vispārējo prasību detalizācijas pakāpe ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības Ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērsti norādīta, kāda informācija un novērtējums ir iekļaujams Ziņojumā. Tādēļ Dienests atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojumu sagatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to detalizējot un strukturējot atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Dienests ar šo programmu papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas veidam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Dienests noteic šādu vispārējo prasību detalizāciju:
 - 3.1. Ziņojumā definē un pamato izpētes teritorijas robežas, kas ietver Darbības vietu, Paredzētās darbības iespējamās ietekmes un summārās ietekmes ar citām darbībām zonu. Ņemot vērā savstarpējās un summārās ietekmes (tiešās un netiešās) ar citām derīgo izrakteņu ieguves vietām, izpētes teritorijai jāaptver arī šīs Dienesta programmas I nodaļas 4. punktā minētās teritorijas, kur veikta, tiek veikta, plānota vai atļauta derīgo izrakteņu ieguve. Izpētes teritorijai jāaptver arī plānotie un esošie transportēšanas maršruti līdz valsts galvenajam autoceļam A6 *Rīga–Daugavpils–Krāslava–Baltkrievijas robeža (Patarnieki)*, kā arī reprezentatīvs posms izvešanas maršruta alternatīvai, ja tāda tiek paredzēta
 - 3.2. Ziņojumam jāsaturs esošās un plānotās situācijas attēlojums kartogrāfiski, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plāns, kur savstarpēji salīdzināmā mērogā atspoguļojama esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiski jāattēlo gan plānotā derīgo izrakteņu ieguves vieta (attēlojot arī rekultivētās teritorijas, teritorijas, kurās ieguve netiks veikta, piemēram, dažādu aprobežojumu (aizsargjoslu u.c.) dēļ), citas Perspektīvās atradnes daļas un citas atradnes Darbības vietas tuvumā (skat. šīs Dienesta programmas I nodaļas 3.9. apakšpunktu), plānotie piebraukšanas un derīgā materiāla izvešanas ceļi, tuvumā esošās dzīvojamās mājas, papildus nepieciešamie pagaidu un pastāvīgie objekti (bērtnes, būves, ēkas, infrastruktūra, inženierkomunikācijas, nosusināšanas sistēmas elementi, meliorācijas sistēmas u.c.), kā arī cita nozīmīga informācija, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.
 - 3.3. Ja tiek konstatēta ietekme uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) (turpmāk – *Natura 2000* teritorija) – dabas liegumu “Klintaine”, tā jāvērtē saskaņā ar Novērtējuma likuma 4.¹ pantu. Minētais pants nosaka, ka ietekmes uz *Natura 2000* teritorijām novērtē saskaņā ar atsevišķi noteiktu kārtību un, ja paredzētajai darbībai veic ietekmes uz vidi novērtējumu, tad novērtējuma ziņojums par ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju iekļaujams ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojumā (atsevišķā nodaļā vai nodaļās). Kārtību, kādā novērtējama ietekme uz *Natura 2000* teritorijām, nosaka Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 300 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*)” (turpmāk – Noteikumi Nr. 300).

- 3.4. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts.
- 3.5. Ziņojumā ietveramo ietekmju novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Novērtējumu veic attiecīgajās sertifikācijas jomās sertificēti nozares (t.sk. sugu un biotopu) eksperti un Ziņojumam pievieno parakstītus ekspertu atzinumus. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu.
- 3.6. Ziņojumam un tam pievienotiem dokumentiem jābūt parakstītiem un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls bija sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam (norakstam) jābūt noformētam atbilstoši likumam “Elektronisko dokumentu likums” un jāsaturs informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu.
- 3.7. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.
- 3.8. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Tā kā Darbības vietas robežojas ar aizsargājamo ainavu apvidus “Koknese-Odziena” ainavu aizsardzības zonu, tās tuvumā atrodas *Natura 2000* teritorija (dabas liegums “Klintaine”), kā arī tiešā tuvumā atrodas vairākas citas derīgo izrakteņu ieguves vietas, Ziņojuma izstrādāšanas laikā Ierosinātajai par iespējamo ietekmi uz dabas vērtībām un *Natura 2000* teritoriju papildus jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi par informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi ietekmes novērtējumam nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumu, derīgo izrakteņu ieguves nosacījumiem un ietekmi mazinošiem pasākumiem, Ziņojumā atspoguļojot konsultāciju rezultātu. Tā kā Darbības vietas robežojas ar LVM apsaimniekotajām zemes vienībām, ja plānota iegūtā materiāla transportēšana caur tām, jākonsultējas arī ar LVM, Ziņojumā atspoguļojot konsultāciju rezultātu.
2. Ziņojumu jāiesniedz Dabas aizsardzības pārvaldē, valsts SIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” un Aizkraukles novada pašvaldībā rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai.

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums:

- 1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Dienests precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norāda arī pamatinformāciju par Perspektīvo atradni, informāciju par Darbības vietā esošo derīgo izrakteņu krājumiem, to kategoriju, iegulas raksturojumu, derīgo izrakteņu kvalitāti un izmantošanas iespējas, kā arī par derīgo izrakteņu ieguves teritorijām, kurās ieguve veikta un kuras ir/vai nav rekultivētas, informāciju par esošo

teritorijas izmantošanu, attālumus līdz dzīvojamām mājām, sabiedriskām, publiskām teritorijām un citiem objektiem (kuri var radīt savstarpējo un kopējo ietekmi ar citām esošām vai akceptētām paredzētajām darbībām u.c.).

- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), izsver alternatīvas, tostarp izsver arī derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes alternatīvas un iespējamās transportēšanas maršrutu alternatīvas, kas rada mazāku ietekmi dzīvojamās teritorijās.
- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. apakšpunktam (Paredzētās darbības un to fizisko pazīmju apraksts, kā arī nosacījumi zemes izmantošanai), ievērojama šāda detalizācijas pakāpe:
 - 1.4.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka šis raksturojums aptver gan teritorijas sagatavošanu, gan papildus nepieciešamo objektu būvniecību un esošo būvju (arī ūdens atsūkņošana, nostādināšana, novadīšana) pārbūvi (ja attiecināms, īpaša uzmanība pievēršama arī iespējamai esošu meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei (arī ārpus Darbības vietas), gan arī derīgā materiāla ieguvī un apstrādi, gan teritorijas rekultivāciju.
 - 1.4.2. Norādīt maksimālās iespējamās ieguves platības, ņemot vērā iespējamās ieguves ierobežojumus (tostarp aizsargjoslas), un attēlot vietas, kur derīgo izrakteņu ieguve netiks veikta, arī kartogrāfiski.
 - 1.4.3. Aprēķināt un norādīt kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un / vai zemes lietojuma veida maiņa (arī apauguma noņemšana), tai skaitā atmežošanas platības. Sniegt informāciju par iespējamu celmu un augsnes virskārtas, nepieciešamības gadījumā, arī grunts / derīgo izrakteņu segkārtas, izvietošanu vai izmantošanu.
 - 1.4.4. Raksturot ieguves procesus – darbu secību, dažādu ieguves ciklu ilgumu, plānotos derīgo izrakteņu ieguves veidus un apjomus, izstrādes dziļumu, ieguves un ar to saistīto darbību laika grafiku un posmsecīgo karjera izstrādi, kā arī plānotās vienlaicīgi izmantojamās teritorijas un paralēli veicamos rekultivācijas pasākumus.
 - 1.4.5. Aprakstīt plānoto derīgo izrakteņu ieguves tehnoloģiju (paņēmienus), tostarp apstrādi (drupināšanu, šķirošanu, skalošanu), kā arī salīdzināt to ar pasaules praksē izmantojamām tehnoloģijām. Norādīt izmantojamās tehnikas vienības un to skaitu.
 - 1.4.6. Aprakstīt un ar aprēķiniem pamatot karjera ūdens atsūkņošanas (ja šāds risinājums galarezultātā tiktu paredzēts), nostādināšanas un novadīšanas sistēmu, atsūkņētā ūdens daudzumu, sastāvu, nepieciešamo nostādināšanas dziļu platību, papildus nepieciešamās būves vai iekārtas novadāmā ūdens kvalitātes nodrošināšanai, iespējamo ūdens novadīšanas vietu.
 - 1.4.7. Īpašu uzmanību pievērš arī iespējamai esošu meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei un papildus veicamajiem darbiem ūdensnotekās vai meliorācijas sistēmās kontekstā ar plānoto darbību un nosacījumiem tās veikšanai (arī ārpus Darbības vietas), ņemot vērā atsūkņējamā ūdens novadīšanas režīmu.
 - 1.4.8. Novērtēt inženierkomunikāciju pieejamību, sniegt informāciju par nepieciešamajiem būvniecības, tostarp pārbūves vai atjaunošanas darbiem.
 - 1.4.9. Īpašu uzmanību pievērš piebraukšanas iespējām Darbības vietai un plānotajiem transportēšanas maršrutiem, nepieciešamajiem būvniecības darbiem (piemēram, ceļa seguma atjaunošana vai maiņa) un iespējamiem transportlīdzekļu pārvietošanās ierobežojumiem uz koplietošanas ceļiem. Norāda kopējo plānoto satiksmes intensitāti

uz izvešanas ceļiem, ņemot vērā satiksmes intensitāti arī no citām tuvumā esošajām derīgo izrakteņu ieguves vietām.

- 1.4.10. Novērtē invazīvo sugu izplatību Darbības vietā un tās tuvākajā apkārtnē un, ja attiecināms, ņemot vērā Paredzētās darbības plānoto infrastruktūru, raksturo iespējamajos tehnoloģiskos risinājumus, kas neveicina invazīvo sugu tālāku izplatību. Pamato izvēlēto risinājumu.
- 1.4.11. Novērtēt piemērotākos risinājumus rekultivācijai Darbības vietā vai dažādās Darbības vietas zonās (ja risinājumi varētu būt atšķirīgi). Sniegt konkrētus priekšlikumus plānotajiem rekultivācijas pasākumiem un to realizācijas laika grafikam.
- 1.5. Sniedzot informāciju par nepieciešamajiem dabas resursiem un materiāliem atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. apakšpunktam, skaidrojams arī, kā tieši (kādos procesos) konkrētie materiāli vai dabas resursi tiek izlietoti un kāds ir šo resursu avots (piemēram, ūdens ieguves avots), kā arī sniedzams nepieciešamo energoresursu raksturojums.
- 1.6. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. apakšpunktam, īpašu uzmanību pievērš emisijām ūdenī, gaisā un trokšņa emisijām. Skaidrojams, kādos procesos un kādas potenciālās iekārtas attiecīgos blakusproduktus un emisijas rada. Prognozējamo blakusproduktu un emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu). Lai noteiktu derīgo izrakteņu ieguves iekārtu un procesu radīto piesārņojošo vielu emisiju gaisā daudzumu, ievēro normatīvajos aktos par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādī¹³ noteiktos paņēmienus (monitorings, inventarizācija vai aprēķins, izmantojot emisiju faktorus). Attiecībā uz Paredzētās darbības laikā radītajiem atkritumiem norādāmi arī risinājumi to apsaimniekošanai. Attiecībā uz notekūdeņiem (ietver atsūknējamās un novadāmas ūdeņus) norādāmi to rašanās avoti, veidi un daudzums, piesārņojošās vielas notekūdeņos, savākšana, nepieciešamā attīrīšana, novadīšana un kvalitātes kontrole.
- 1.7. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. apakšpunktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību.
- 1.8. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. un 5.6. apakšpunktā noteikto prasību izpildei Dienests precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.9. Sniedzot iepriekš šīs Programmas IV nodaļas 1. apakšnodaļā noteikto informāciju, atbilstīgi konkrētā punkta aptvertās jomas vai jautājuma griezumam sniedzams arī paredzēto tehnisko paņēmieni, kā arī organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu raksturojums, tajā skaitā pasākumi atbilstīgai darbības vietas / teritorijas (tostarp laukumu un to segumu) sagatavošanai un aprīkošanai, informācija par paņēmieniem / risinājumiem, kas kontrolē un nepieļauj augsnes, virszemes un pazemes ūdens piesārņošanu, nodrošina emisiju gaisā un ūdenī samazināšanu un kontroli, atkritumu atbilstošu apsaimniekošanu, trokšņa un smaku izplatību mazināšanu un kontroli (detalizācijas pakāpe šādu organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu vērtējumam ietverti šīs Dienesta programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā).

¹³ Prasības gaisu piesārņojošo vielu emisiju daudzuma noteikšanai šīs Dienesta programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 182 "Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 182).

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē:

- 2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā ietver aprakstu, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgie aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties arī Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.
- 2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojumam jāaptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāldefinīcijā “*ietekme uz vidi*” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam, – vai un kā Paredzētā darbība (tostarp summāri ar citām darbībām) tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, kā arī Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem.
- 2.3. Īpaša uzmanība vides stāvokļa novērtējumā, kas veicams saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. apakšpunktā noteikto, pievēršama šādiem jautājumiem, ņemot vērā arī jau esošo derīgo izrakteņu ieguvī citās tuvākajās atradnēs vai citas akceptētās darbības Paredzētās darbības ietekmes zonā:
 - 2.3.1. Hidroģeoloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali, hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā.
 - 2.3.2. Hidroģeoloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā informācija par esošiem drenāžas un meliorācijas objektiem, ūdenstecēm un ūdensobjektiem Darbības vietā un tās apkārtnē (arī to aizsargjoslām), ūdens plūsmas virzieniem, saņemtajām ūdenstecēm (arī to raksturojums: ūdeņu tips, noteiktās ūdens kvalitātes prasības un vides kvalitātes mērķi, pašreizējā izmantošana), teritoriju applūšanas iespējamība.
 - 2.3.3. Darbības vietas ģeoloģiskā uzbūve un inženierģeoloģiskie apstākļi, tai skaitā, piemēram, paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali, mūsdienu ģeoloģiskie procesi.
 - 2.3.4. Jānovērtē un jāsniedz informācija par Darbības vietā esošo augsnes, grunts un gruntsūdeņu piesārņojumu.
 - 2.3.5. Dzīvojamās mājas un apdzīvotas teritorijas Darbības vietas un transportēšanas maršruta/-u tuvumā, attālumi līdz tām.
 - 2.3.6. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un derīgo izrakteņu ieguves vietas / pazemes ūdens atradnes, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
 - 2.3.7. Gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa novērtējums Paredzētās darbības realizācijas vietā un tās apkārtnē, tostarp saistībā ar citām darbībām Darbības vietas apkārtnē. Tuvāko galveno gaisa piesārņojuma (arī piesārņojošo vielu) un trokšņa emisiju avotu un to radītās ietekmes raksturojums, ietverot informācijas analīzi par līdz šim identificētajām problēmsituācijām, ja tādas ir bijušas, kur tādas ir nozīmīgas esošo un Paredzētās darbības kontekstā. Esošā satiksmes intensitāte transportēšanas maršrutos,

esošā gaisa kvalitāte un trokšņa līmenis Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā.

- 2.3.8. Darbības vietā un tuvākajā apkārtnē dabas apstākļu un dabas vērtību raksturojums, ietverot vērtējumu par mežiem klātu teritoriju, nozīmīgām dabas vērtībām, īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm, pārmaiņu skartās platības. Informācija par tuvākajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (gan nacionālajām, gan *Natura 2000* teritorijām), tajā skaitā aizsargājamo ainavu apvidu “Koknese-Odziena” un dabas liegumu “Klintaine”, kā arī mikroliegumiem, to izveidošanas un aizsardzības mērķiem.
- 2.3.9. Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainaviskais un kultūrvēsturiskais nozīmīgums, informācija par kultūras un dabas mantojuma pieminekļiem, ja tādi ir iespējamās ietekmes zonā.
- 2.3.10. Informācija par citām tuvākajām derīgo izrakteņu ieguves vietām, rūpnieciska rakstura darbībām vai piesārņotām vietām, kas rada līdzīgas ietekmes; novērtējums, vai un kā ietekmes varētu summēties.
- 2.4. Raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniegt arī šādas ziņas:
 - 2.4.1. Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju īpašuma piederības raksturojums.
 - 2.4.2. Paredzētās darbības atbilstība vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, nepieciešamie grozījumi tajā, lai Paredzētā darbība būtu pieļaujama.
 - 2.4.3. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un pazemes ūdens atradnes, ūdensapgādes urbumi, arī viensētu akas, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
 - 2.4.4. Meteoroloģisko apstākļu raksturojums (ietverot derīgo izrakteņu ieguves platības sagatavošanai, derīgo izrakteņu ieguvei un apstrādei, produkcijas, tostarp asfaltbetona, ražošanai un izstrādāto lauku rekultivācijai nelabvēlīgu dabas apstākļu raksturojumu).
 - 2.4.5. Informācija par Darbības vietai tuvumā esošām piesārņotām vai potenciāli piesārņotām vietām.
 - 2.4.6. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. apakšpunktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums:

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katrs no ietekmju veidiem apsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros u.c. ietekmes aspektus.
- 3.2. Saistībā ar Paredzētās darbības kontekstā būtiskākajām ietekmēm (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktais) Dienests novērtējumam noteic šādu detalizācijas pakāpi:
 - 3.2.1. Ietekmju novērtējumā īpašu uzmanību pievērst savstarpējām un summārām (kopējām) ietekmēm ar derīgo izrakteņu ieguvi citās derīgo izrakteņu ieguves vietās Darbības vietas apkārtnē, tostarp vietās, kur derīgo izrakteņu ieguve šobrīd netiek veikta, bet ir akceptēta. Šādā novērtējumā ņemt vērā, ka vairākos aspektos (piemēram, ietekmes uz hidroloģiskajiem, hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, ainavu) ietekmes var summēties arī tad, ja ieguve konkrētajā vietā ir pārtraukta vai tiek veikta neregulāri. Novērtējams, kuros no ietekmju aspektiem ietekmes summēsies, un kuros nē, to atbilstīgi pamatojot, kā arī veikt summāro

ietekmju novērtējumu. Īpaša uzmanība veltāma derīgo izrakteņu transportēšanas summārajām ietekmēm, kā arī ūdens atsūkņēšanas un mehāniskās spridzināšanas / irdināšanas, ja attiecināms, summārajām ietekmēm. Kur atbilstoši – izsverami risinājumi ietekmju mazināšanai vai darbības ierobežošanai, ja tādi nepieciešami.

- 3.2.2. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. apakšpunktā uzskaitītie darbi, ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma noņemšana, nosusināšanas sistēmas izveide, nostādīšanas baseinu izveide, augsnes un neizmantojamās grunts virskārtas novietošana, kā arī ietekmes, ko rada papildus nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu) būvniecība vai meliorācijas sistēmu pārkārtošana ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņem vērā arī iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem.
- 3.2.3. Ņemot vērā Darbības vietas apkārtņē esošās citas atradnes, sagatavojama informācija par apkaimes atradņu izstrādes stadiju fāzēm (vai teritorija ir aktīvā izstrādē / tuvojas izstrādes beigām / pilnībā izstrādāta utt.), proti – sagatavojams apkopojums par apkaimes atradņu akceptētajiem / atlikušajiem krājumiem, ieguves apjomiem, par spēkā esošajām atļaujām derīgo izrakteņu ieguvei un to termiņiem, minēto informāciju analizējot kopsakarībā ar sagaidāmo situāciju pēc Paredzētās darbības uzsākšanas, izdarot secinājumus, kādā periodā un cik ilgi tiek prognozēta vairāku darbību radīto ietekmju summēšanās (izdarīt prognozes par atlikušo krājumu ieguves ilgumu, periodiem, kādos un kādā apmērā derīgo izrakteņu ieguve vairākās atradnēs varētu tikt veikta vienlaicīgi ar Paredzēto darbību).
- 3.2.4. Sagatavojot Paredzētās darbības izraisītu hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīmu izmaiņu prognozi, ņemt vērā pazemes ūdens atsūkņēšanas un novadīšanas darbus. Novērtējumā ņemt vērā teritorijas hidroģeoloģisko apstākļu īpatnības, derīgo izrakteņu ieguves ilgumu un plānoto intensitāti, kā arī savstarpējās un summārās ietekmes ar derīgo izrakteņu ieguvi citās teritorijās. Veikt iespējamo ietekmes novērtējumu uz karjera ūdeņus pieņemošo ūdensteci un Darbības vietas un tai piegulošās teritorijās esošo meliorācijas sistēmu, nepieciešamā rīcība problēmsituāciju gadījumā, tajā skaitā:
 - 3.2.4.1. Novērtēt Paredzētās darbības iespējamo ietekmes zonu (depresijas piltuvi) atkarībā no ūdens līmeņa pazeminājuma karjerā, veicot aprēķinus un matemātisko modelēšanu, un iezīmēt to situācijas plānā.
 - 3.2.4.2. Novērtēt hidroloģisko apstākļu izmaiņu iespējamo ietekmi uz pazemes ūdens avotiem, dzeramā ūdens resursiem (arī viensētas akas) un to kvalitāti karjera izstrādes gaitā un pēc tā rekultivācijas, ietverot modelēšanas aprēķinos iegūto informāciju par iespējamo ūdens līmeņu pazemināšanos visos ietekmētajos ūdens horizontos saistībā ar iespējamo depresijas piltuves veidošanos Paredzētās darbības vietai piegulošajā teritorijā un apkārtņē; informāciju atspoguļot arī kartogrāfiskajā materiālā.
 - 3.2.4.3. Ja attiecināms, novērtēt iespējamās karjera ūdeņus pieņemošās ūdensteces (kuras) hidroloģiskā režīma izmaiņas, arī ūdens līmeņa svārstības un ūdens bilances izmaiņas; karjera caurplūdumu, kā arī ūdens līmeņu režīmu izmaiņu, ūdeņus pieņemošās ūdensteces vidējo un maksimālo caurplūdumu. Veikt ietekmes novērtējumu uz karjera ūdeņus pieņemošās ūdensteces iespējamām izmaiņām ūdens kvalitātē, ihtiofaunā un ūdens ekosistēmā kopumā Paredzētās darbības kontekstā, nosakot un novērtējot Paredzētās darbības ietekmes zonu un ietekmes būtiskumu.
- 3.2.5. Tā kā ietekme uz gaisa kvalitāti, tostarp no iegūtā materiāla un saražotās produkcijas transportēšanas, ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm,

Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz gaisu piesārņojošo vielu emisiju novērtējumu izpildāma, atbilstoši Noteikumos Nr. 182 noteiktajam. Lai novērtētu emisijas limitu atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem, izmantot piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina datorprogrammu un ievērot Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā noteikto, ka novērtējums (cik atbilstoši) izdarāms, ņemot vērā normatīvo aktu prasības par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi (Noteikumi Nr. 182). Novērtējumam jāaptver līdzšinējās ietekmes (fona piesārņojums), Paredzētās darbības (bez fona ietekmes un kopējās ietekmes) ietekmes no ieguves vietas sagatavošanas, dolomīta, smilts un smilts-grants ieguves un apstrādes, produkcijas ražošanas, materiālu un produkcijas uzglabāšanas krautnēs, iegūto materiālu un saražotās produkcijas transportēšanas, kā arī informācija par citām nozīmīgām esošām vai akceptētām darbībām Paredzētās darbības ietekmes zonā, kā arī sagaidāmās summārās ietekmes novērtējums.

- 3.2.6. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa, vibrācijas (ja attiecināms) un to ietekmes novērtējumā ietver trokšņa un vibrāciju emisijas kvantitatīvu novērtējumu gan no Paredzētās darbības, gan no citām esošajām darbībām (fona), tajā skaitā novērtējot ar Paredzētās darbības nodrošināšanai nepieciešamo transportu saistīto ietekmi. Trokšņa novērtējums veicams atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” noteiktajam. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa (rūpnieciskā un autotransporta radītā) normatīviem, izmanto trokšņa izkliedes aprēķina datorprogrammu un iesniedz izmantotās datorprogrammas ievades datus (elektroniski). Būtiskākā ievaddatu (informācija par konkrētajā projektā izmantotajiem standartiem, trokšņa avotu raksturlielumi, būves un ietekmi samazinošos objektus identificējošas datnes, programmas sagatavotie rezultāti uztvērējos u.c.) informācija jā sagatavo vispārpieejamā formātā (piemēram, *.pdf, *.jpg). Novērtējums aptver gan fona piesārņojumu (satiksmes un rūpniecisko objektu), gan Paredzētās darbības, kā arī plānotās un citu darbību summārās ietekmes, tostarp no transportēšanas.
- 3.2.7. Vērtējot transportēšanas ietekmes, jāņem vērā šajā programmā noteiktā prasība, ka Paredzētās darbības ietekmes teritorija transportēšanas maršrutā nosakāma vismaz valsts galvenā autoceļa A6 *Rīga–Daugavpils–Krāslava–Baltkrievijas robeža (Patarnieki)* reprezentatīvā posmā, kur transportēšana paredzēta gar teritorijām ar dzīvojamo apbūvi.
- 3.2.8. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. apakšpunktā noteiktajam novērtē Paredzētās darbības ietekmi uz klimatu un neaizsargātību pret klimata pārmaiņām arī kontekstā ar piegulošo teritoriju plānoto izmantošanu.
- 3.2.9. Veic ietekmes uz dabas vērtībām (arī mežiem, dižkokiem), bioloģisko daudzveidību novērtējumu, īpaši ņemot vērā aizsargājamās sugas, to dzīvotnes, īpaši aizsargājamās un Eiropas Savienības nozīmes biotopus, to aizsardzībai veidotos mikroliegumus. Novērtē šādas ietekmes būtiskumu un pieļaujamību novērtē, ņemot vērā arī aktuālo informāciju par Eiropas Savienības nozīmes biotopu un sugu stāvokli valstī, tai skaitā to sastopamību un aizņemto platību, populācijas un dzīvotnes vērtējumu, struktūru un funkciju vērtējumu, kā arī nākotnes perspektīvu vērtējumu un tendences. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē, tostarp nosusināšana, trokšņa traucējumi u.c. ietekmes. Ietekmes novērtējumu uz bioloģisko daudzveidību sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības. Novērtē iespējamo ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju – dabas liegumu “Klintaine”, kā arī uz aizsargājamo ainavu apvidu “Koknese-Odziena”.

- 3.2.10. Ietekmes novērtējumu uz *Natura 2000* teritoriju un bioloģisko daudzveidību sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības.
- 3.2.11. Novērtēt Paredzētās darbības ietekmi uz ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem. Izvērtēt ainavas veidošanas pasākumu nepieciešamību Paredzētās darbības ietekmes mazināšanai gan derīgo izrakteņu ieguves laikā, gan pēc ieguves pabeigšanas (ja nepieciešams – piedāvāto risinājumu izvērtējums un nosacījumi).
- 3.2.12. Ja attiecināms, sniedz informāciju par nepieciešamajiem pasākumiem saistībā ar konstatēto grunts un gruntsūdeņu piesārņojumu.
- 3.3. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Dienests papildu prasības šo punktu izpildei neizvirza.
- 3.4. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam, īpaša uzmanība pievēršama iespējamajiem vides riskiem un drošības jautājumiem.
- 3.5. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli – ekonomisko aspektu izvērtējums, tai skaitā ietekmes uz materiālajām vērtībām (arī nekustamajiem īpašumiem) Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu.
- 3.6. Ziņojumā ietver apkopojošu sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējumu, tai skaitā arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmju (arī Sākotnējās apspriešanas) rezultātu novērtējumu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 16. punktam.

4. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

- 4.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai. Kritērijus izvēlās Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi, pēc iespējas piemērojot kvantitatīvu parametru salīdzināšanu.
- 4.2. Pamato izvēlēto variantu un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai un ietekmes novēršanai vai samazināšanai.

5. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 5.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, norāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, sniedz prognožu ievades datus.
- 5.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam, Dienests citus nosacījumus novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

6. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 6.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tie aptver gan risinājumus teritorijas sagatavošanas un papildu nepieciešamo objektu būvniecības laikā, gan derīgo izrakteņu ieguves laikā, gan risinājumus produkcijas ražošanas procesā, gan risinājumus ietekmes mazināšanai vietās, kur veikta derīgo izrakteņu ieguve (rekultivācija). Novērtē gan kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi, gan kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām). Novērtē paliekošo ietekmju atbilstību vides aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem.
- 6.2. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīzi (ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus, balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

7. Prasības monitoringam:

- 7.1. Ziņojumā paredz pasākumus vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam.
- 7.2. Izvērtējama monitoringa nepieciešamība, ņemot vērā Darbības vietas apkārtnē jau esošās darbības ar līdzīgu ietekmi, un paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām (attēlojams kartogrāfiskajā materiālā), parametriem, ilgumam un regularitātei. IVN gaitā, konstatējot Paredzētās darbības iespējamu negatīvu ietekmi uz Darbības vietas apkārtnē esošo aizsargājamo ainavu apvidu "Koknese-Odziena", kā arī dabas liegumu "Klintaine", par nepieciešamajiem monitoringa pasākumiem un nosacījumiem jākonsultējas ar DAP.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai:

1. Ziņojumā analizē Sākotnējās apspriešanas laikā saņemtos komentārus un priekšlikumus, iekļaujot Ziņojumā pārskatu par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.
2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18. Dienests atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no IVN pamatuzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ierosinātājai jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme nodrošināma hibrīdformā¹⁴.

¹⁴ Noteikumu Nr. 18 41. punkts.

4. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju (piemēram, par atsevišķām dabas vērtībām, ja attiecināms), un tās sagatavošanā jāievēro arī personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Dienestā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas – veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Atļauju pārvaldes direktore

D.Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Evelīna Rēzija Paegle
evelina.paegle@vvd.gov.lv